

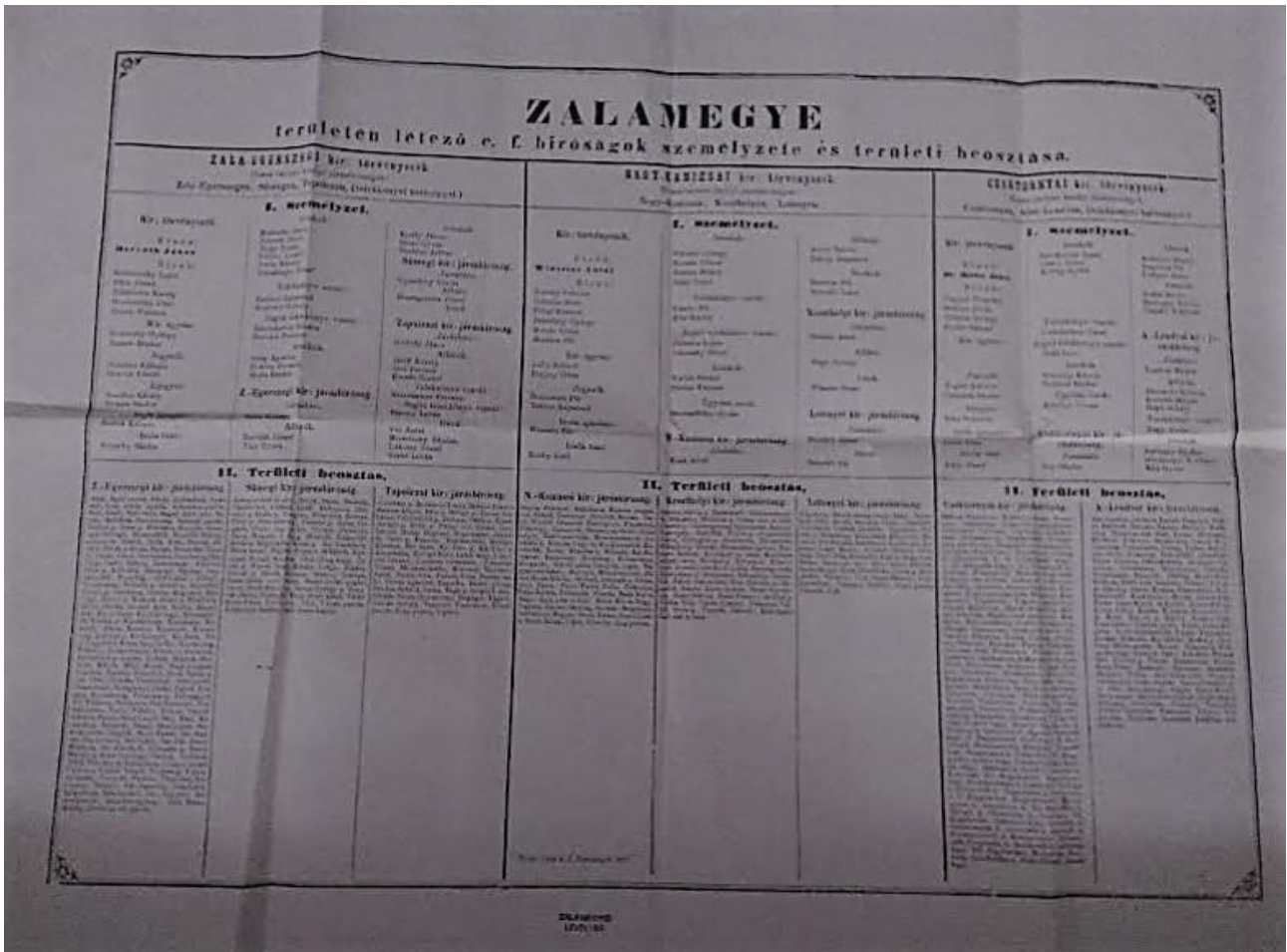

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A bírósági "ügyfél-tájékoztatás" 1872-ből

Az Európai Tanács Miniszteri Bizottságának 2003-as döntése alapján október 25. napját az Igazságszolgáltatás Európai Napjának nyilvánították.

Bár maga az Igazságszolgáltatás Európai Napja nem régóta létezik, ám az igazságszolgáltatás történetileg messzire vezethető vissza. Felettébb érdekes a történelmi előzményekből egy zalai vonatkozású dokumentum. A Zala megyei bíróságtörténet kivételesen ritka dokumentuma került ugyanis elő a Magyar Nemzeti Levéltár Zala Megyei Levéltárában. A Zalavári Apátság házi levéltárának iratait feldolgozva bukkantak rá a levéltári dolgozók egy 1872-ből származó információs plakátra, amely az önálló bírósági szervezetrendszer működésének kezdetével, sőt a legelső napjaival hozható kapcsolatba.

Az információs kiadvány nyilvánvalóan a jogkereső közönség tájékoztatása szándékával, állami megrendelésre készült Thaly Rozália zalaegerszegi nyomdájában. Célja az volt, hogy informálja a megye lakosságát az újonnan létrehozott független bírósági szervezetrendszer felállításáról, bemutassa hol és milyen bíróságok jöttek létre, kik a törvényes bírák, kik dolgoznak a bíróságokon, valamint tájékoztatást adjon arról is, hogy az egyes települések melyik bíróság illetékességébe tartoznak. (Az irat különlegessége továbbá, hogy tételesen felsorolja valamennyi 1872-ben létező zalai települést, értelemszerűen az akkori elnevezéssel és írásmóddal, így az irat egyben településtörténeti jelentőséggel is bír.)

A bírósági "ügyfél-tájékoztatás" alighanem legkorábbi dokumentumát a törvényszékek elnökei valamennyi törvényhatóság jegyzőségéhez, az állami és az egyházi hivatalokhoz, illetve intézményekhez is eljuttatták azzal az instrukcióval, hogy azokat nyilvánosan függesszék ki, és ezáltal annak tartalma a nagyközönség számára megismerhetővé váljék.

Jelenlegi ismereteink szerint csupán egyetlen példány létezik a modern kori zalai bírósági szervezetrendszer létrejöttéhez köthető információs plakátból. Ez a Zalavári Apátság házi levéltárában maradt fenn. Feltehető, hogy valamely okból azt ott nem tették közzemlére, hanem egyszerűen irattárba helyezték. Ez a plakát tehát valószínűleg nem töltötte be rendeltetését, viszont éppen emiatt maradhatott fenn az akkori idők páratlan dokumentumaként. Mindazonáltal különleges azért is, mert olyan megyei bírósági struktúrát mutat be, amely csak nagyon rövid ideig állt fenn. Zala megyében ugyanis csupán 1872. január 1. és 1875. szeptember 30. napja közt létezett a plakát által bemutatott 3+8-as (3 törvényszék és 8 járásbíróság) szervezeti modell.

Zalaegerszeg, 2017. október 24.

Dr. Beznicza Árpád

sajtószóvivő